

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА НОВЕМБАР 2020.

(Мјесец новембар 2020.године.)

11/2020

Бања Лука, новембар 2020.

Република Српска
Влада Републике
Српске
Министарство
пољопривреде,
шумарства и
водопривреде

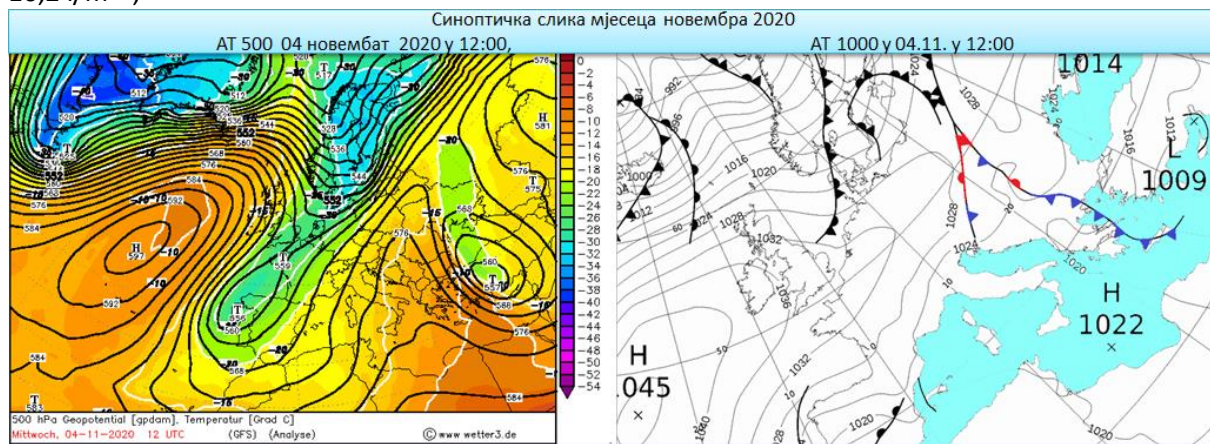
Републички
хидро
метеоролошки
завод
Републике
Српске

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА НОВЕМБАР 2020.

Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске

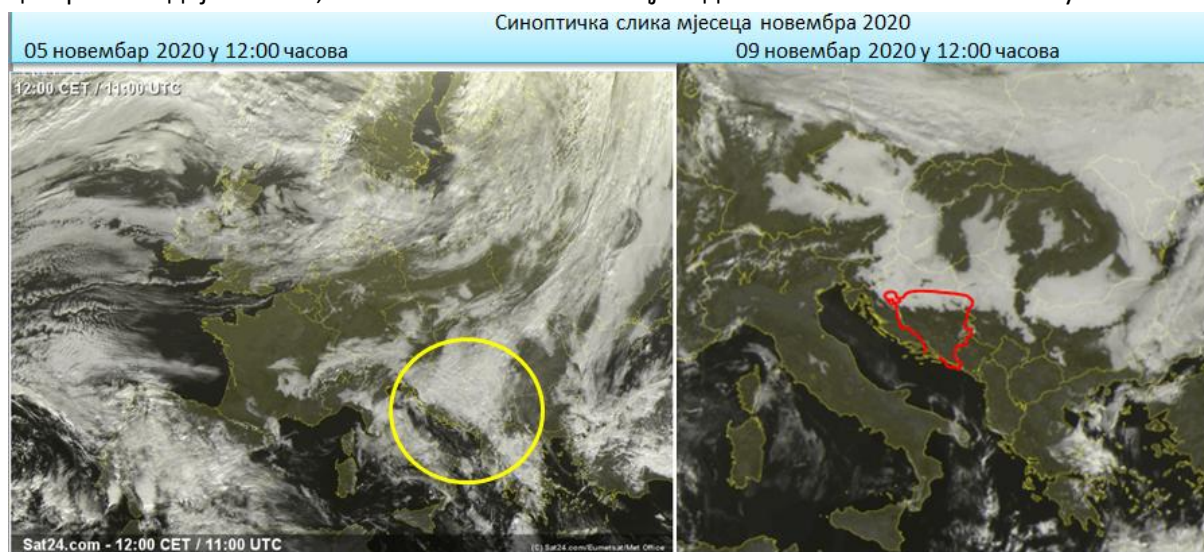
1. ДЕКАДА

Почетак прве декаде мјесеца новембра (прва три дана) је било у знаку стабилног и лијепог времена. На сјеверу и југу је било с температурама изнад 20 °C. Трећег новембра су Бања Лука, Рибник и Мркоњић Град мјерили око 22,7°C, а највише Добој 23,0°C и Шипово 24,0°C. Узрок томе је било јужно висинско струјање и адвекција топлог ваздуха. Већ пар дана се хладни ваздух задржавао на западној страни Алпа, а на Балкан је притицао топлији ваздух. Четвртог је дошло до пролазне промјене времена. Ослабљени фронт је кроз поље повишеног притиска прешао преко сјеверног дијела Балкана дајући наоблачење и слабе падавине у већини предјела, углавном између 3 и 7 l/m²*, једино је на Чемерну пало нешто више кише 16,2 l/m²*,

*падавине за одређени дан су падавине од 06 часова претходног дана до 06 GMT (средњеевропско вријеме) часова наредног дана.

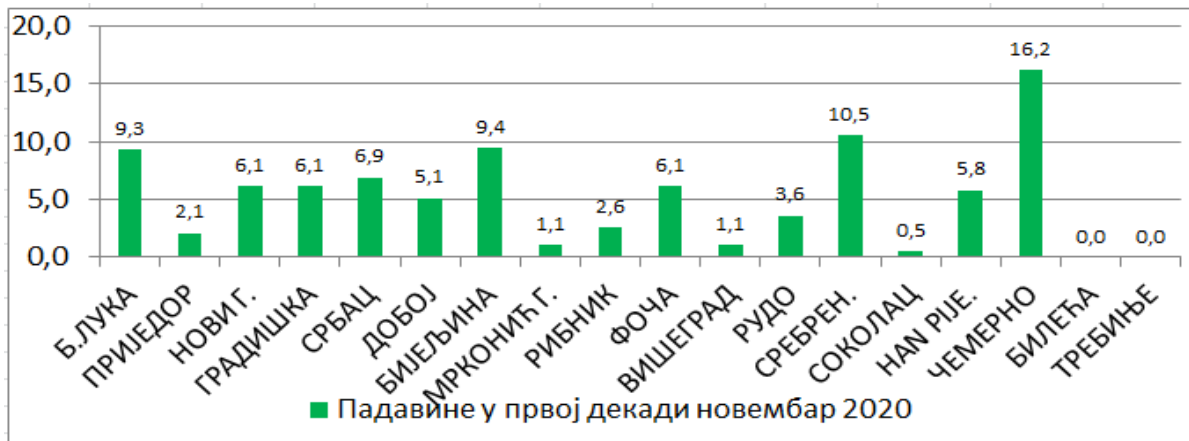
Са облачним, тмурним временом наставило се и петог новембра. Влага се задржавала изнад Балкана (фронт оклузије на сјеверу Балкана), па је још било са мјестимичном сипећом кишом или росуљом. Тако да је и наредних дана уз антициклон и висок приземан притисак, у низији на сјеверу, те по котлинама, висоравнима и дуж ријечних токова, на истоку и централним дијеловима, било с честом маглом и цјелодневном ниском облачношћу.

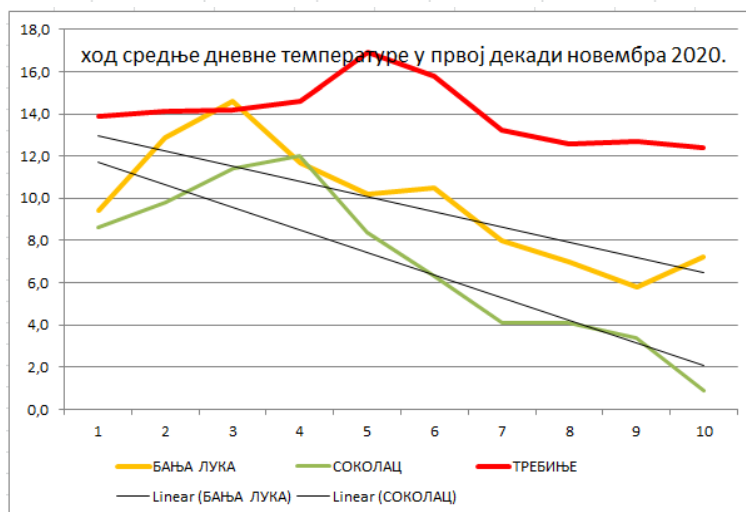
Одржавала се типична јесења слика. У сјеверном појасу облачно с маглом и ниским стратусним облацима, а у јужној половини земље сунчано и топлије. Дошло је до формирања приземне инверзије, па је по котлинама и на сјеверу у низији, било са малим дневним ходом температуре, прохладно (температура од 6,0°C до 9,0°C) а на планинама сунчано и

изнадпросјечно топло (максимална дневна температура у Калиновику 16,4°C, Сокоцу 16,8°C и Гацку 19,6°C). Требиње је било најтоплије са 21,4°C.

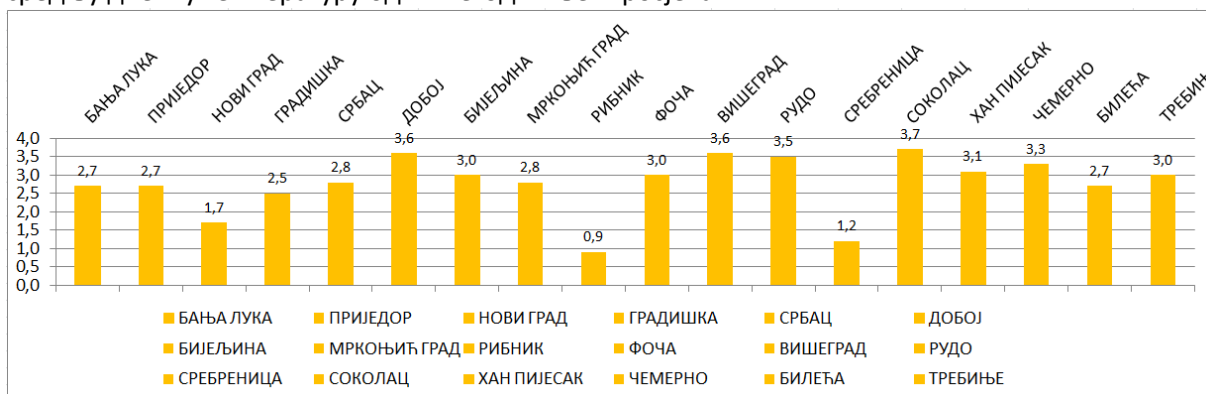
У првој декади мјесеца су забиљежене мале количине падавина, у два дана са количином падавинама > 1mm/m², те понегдје са још два дана са количином <1mm/m². У већини предјела је то било мање од 10% падавина у односу на мјесечни просјек, осим сјевера, гдје су Бањалука, Градишка, Србац и Бијељина имали између 10 и 16%, у односу на вишегодишњи просијек.

Средња температура прве декаде новембра мјесеца је била виша од вишегодишњег просјека у већини предјела, а тренд је био прво растући, због израженог јужног струјања, а након четвртог опадајући. На сјеверу су тада забиљежене високе дневне температуре. Затим, након четвртог је тренд био опадајући. Јавила се велика разлика у температурном профилу мјеста с облачним и насупрот њима сунчаним временом.

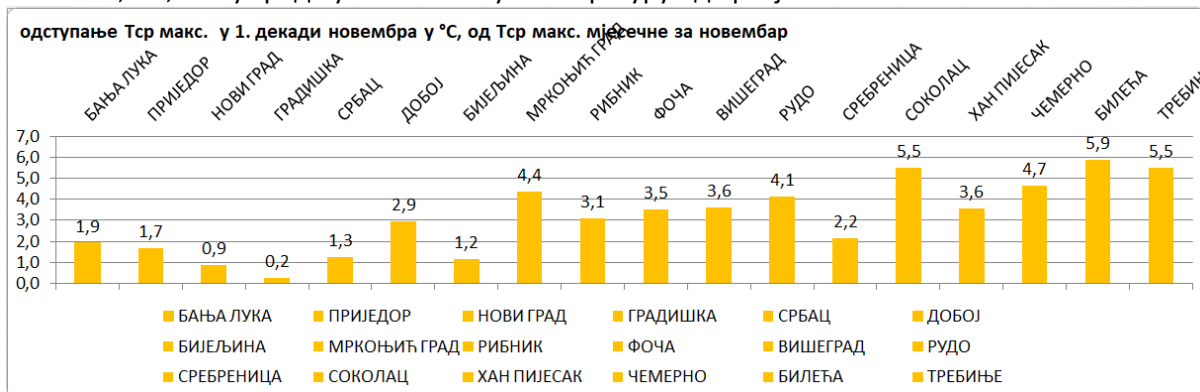
Табела која слиједи показује одступање температуре од њене средње вриједности, у првој декади новембра. У свим мјестима је температура била изнад просјека, па чак и на планинама за 3 до 4 °C. На сјеверу, гдје се магла јављала свакодневно, а ниска облачност била присутна цијели дан, позитивно одступање је имало најмању вриједност. Рибник је имао за 0,9°C вишу средњу дневну температуру од вишегодишњег просјека.

Слично је било и са средњом минималном и средњом максималном температуром. Тај приказ доносимо на следеће двије табеле:

Посебно је током дана било топло у вишим предјелима. Соколац је имао за 5,5°C а Билећа 5,9°C, вишу средњу максималну температуру од просјечне.

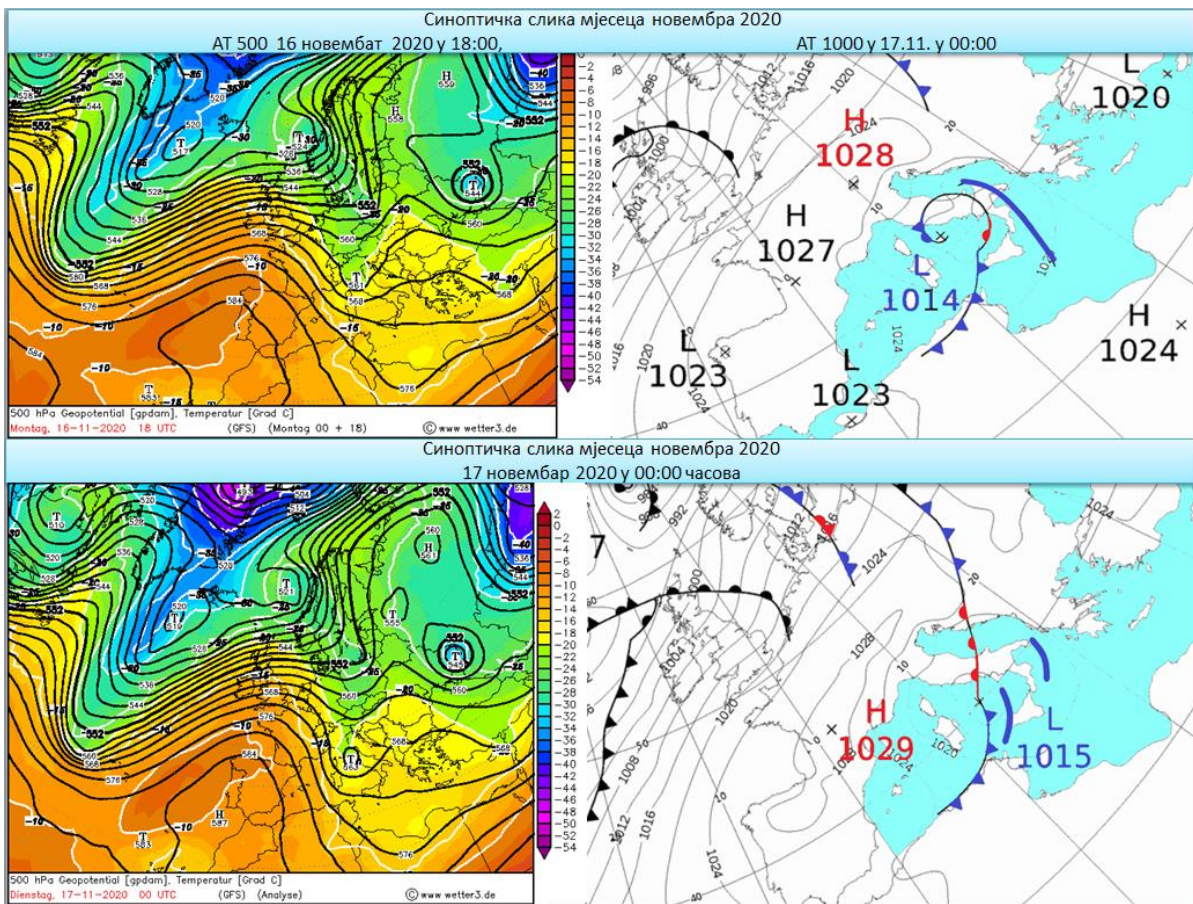

2. ДЕКАДА

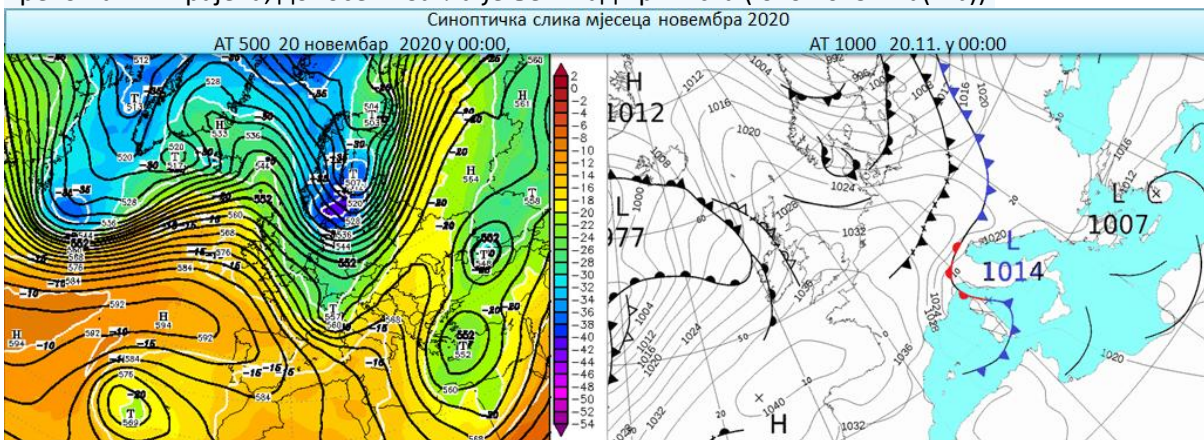
И у другој декади новембра се наставило са сличним временским приликама. У сјеверном појасу се задржавала магла, ниска облачност, често са измаглицом, росуљом, док је у јужној половини земље било сунчано, топлије и много љепше јесење вријеме.

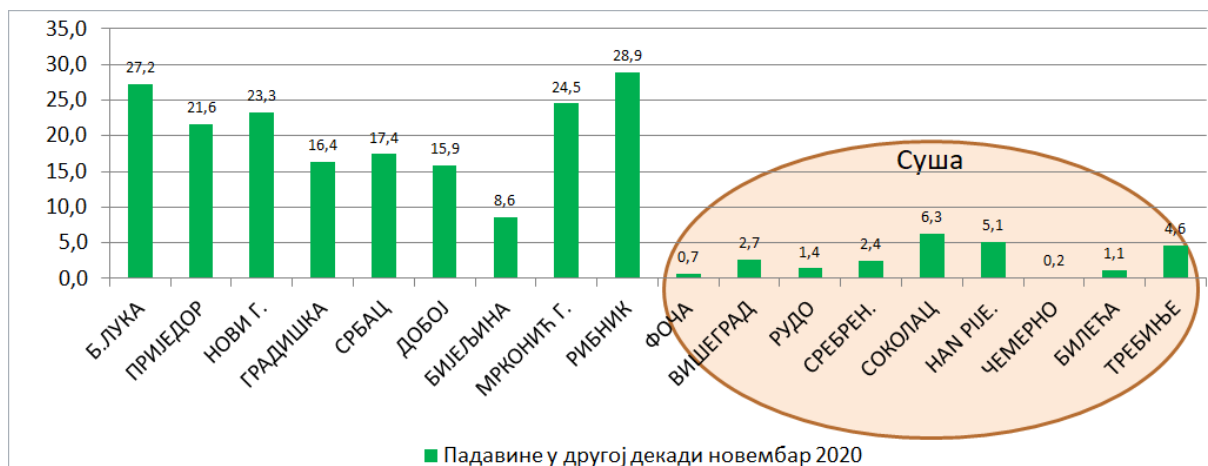
Узрок томе је био висински термобарички гребен изнад западне и средње Европе. Ова топла ваздушна маса се постепено трансформисала и премјештала према истоку континента, чији је простор попуњавала свјежија маса са запада. У тој трансформацији је мала „капља“ формирала слабу циклонску циркулацију на сјеверу средоземља, која се тринаестог и четрнаестог новембра премјештала преко Балкана, али није битно утицала на промјену временских прилика. До знатније промјене је дошло 16. и 17. новембра. Шеснаестог се на висини приближавала предња страна долине уз топлу адвекцију и југозападно струјање. До краја дана се формирао плитки циклон у сјеверном Јадрану. У приземљу је дошло до пада притиска (на 1020 hPa(mb)), због приближавања фронталног система са запада и успостављања слабе циклонске циркулације.

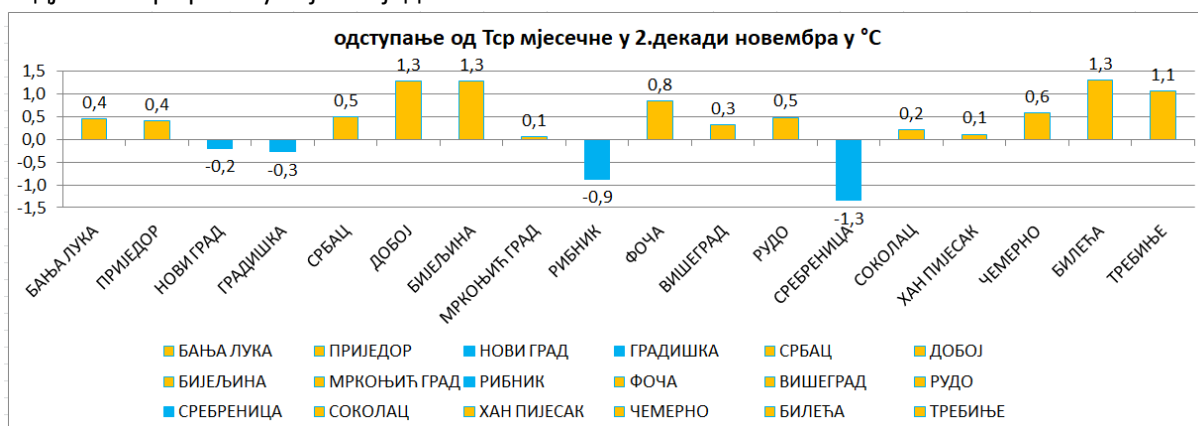
Већ 18. новембра, по висини изнад западног Балкана јача гребен уз притицање мање свјежег ваздуха са запада. У приземљу јача антициклонско поље повишеног притиска (око 1030 hPa(mb)), што доноси стабилно вријеме, ујутро с појавом магле, током дана с ниском облачношћу на сјеверу и истоку, а промјењљивом облачношћу и уз сунчане интервале на југозападу и централним предјелима, а на југу је било сунчано. Након дугог периода облачног и тмурног времена и у Бањалуци је након јутарње магле било сунчаног времена (тог 18. новембра је сунце сијало 4,3 часа). И следећег дана се задржало стабилно вријеме са ниском облачношћу на сјеверу а сунчаним временом у јужној половини земље, уз постепен пад притиска и приближавање висинске долине са запада. Затим је уследило откидање капље хладног ваздуха на сјеверу Медитерана и формирање висинског циклона изнад Италије. У приземљу смо двадесетог новембра били под утицајем хладног фронта, који је брзо прешао преко наших крајева, доносећи захлађење и пад притиска (око 1019 hPa(mb)).

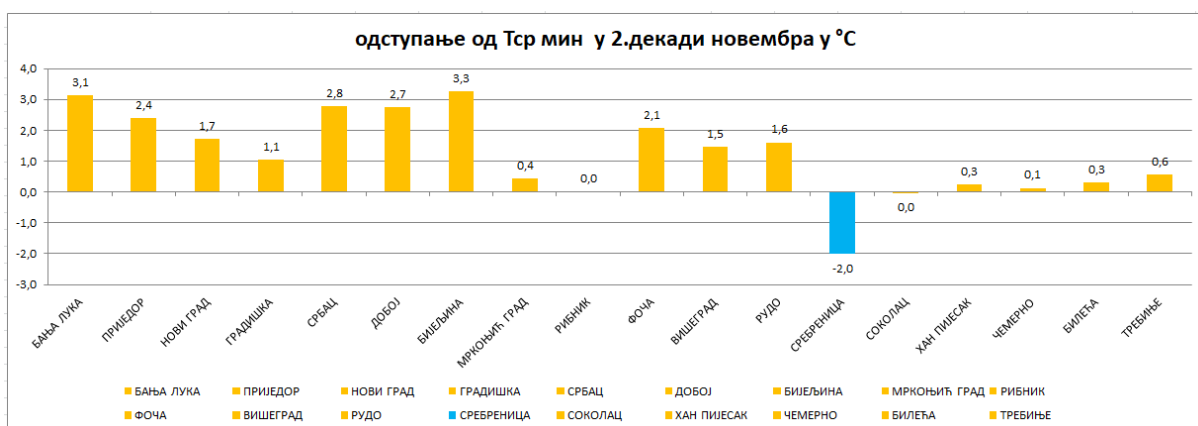
И друга декада новембра је била сушна за југ и исток Српске. Једино умјерених падавина је било на западу и сјеверу, од 20 до 30% од просјечних, тако да се остало у распону сушно до екстремно сушно раздобље.

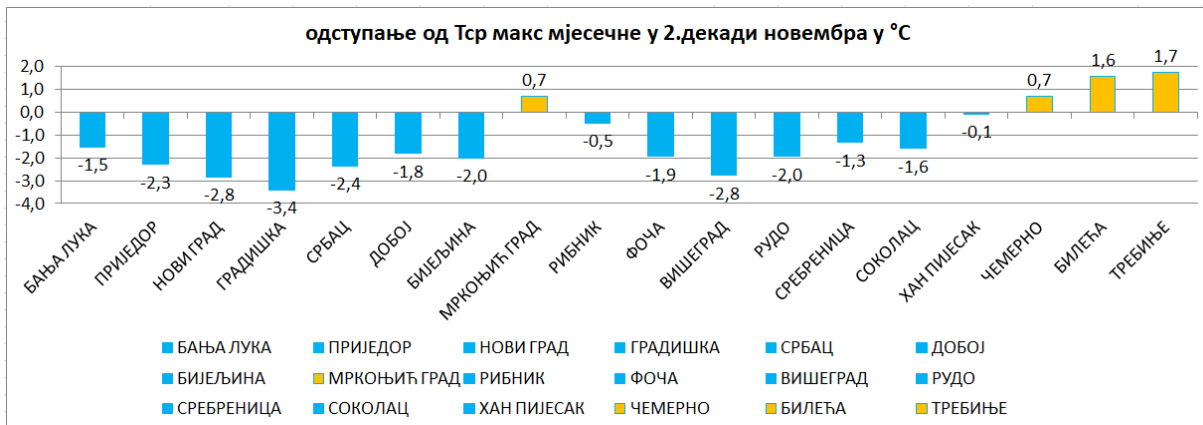
Друга декада октобра је била хладнија на сјеверу у мјестима са маглом, око просјечне средње дневне температуре у многим мјестима, а понегдје на сјеверу гдје је било више сунца и на југу изнад просјека, углавном од 0,8°C до 1,3°C у Добоју, Бијељини и Билећи. То можемо видјети на графикону који слиједи:

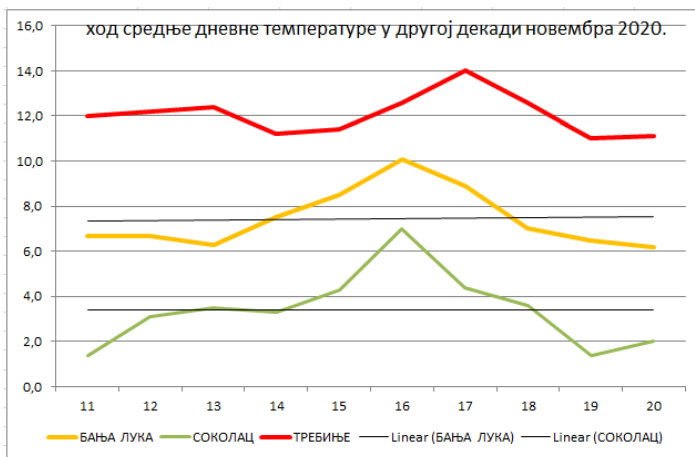
Средња минимална температура је била изнад нормале у многим мјестима, а око нормале на истоку и југу. Занимљивост је да је средња минимална температура била знатно изнад просјека за дијелове Српске гдје је преовладавало облачно и магловито вријеме, што указује на присуство топлијих ваздушних маса дужи период новембра мјесеца изнад западног Балкана.

Главни допринос ниским средњим максималним дневним температурама су дали временски услови са дуготрајном маглом и цјелодневном ниском облачношћу, када је дневни ход температуре био мали, наравно осим предјела са преовлађујућим сунчаним временом. То можемо видјети на графикону који слиједи:

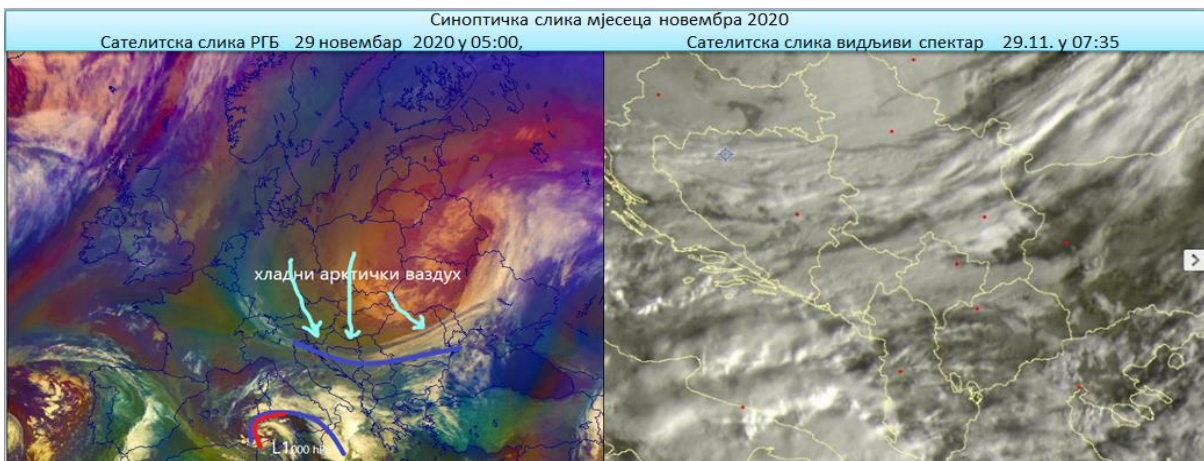
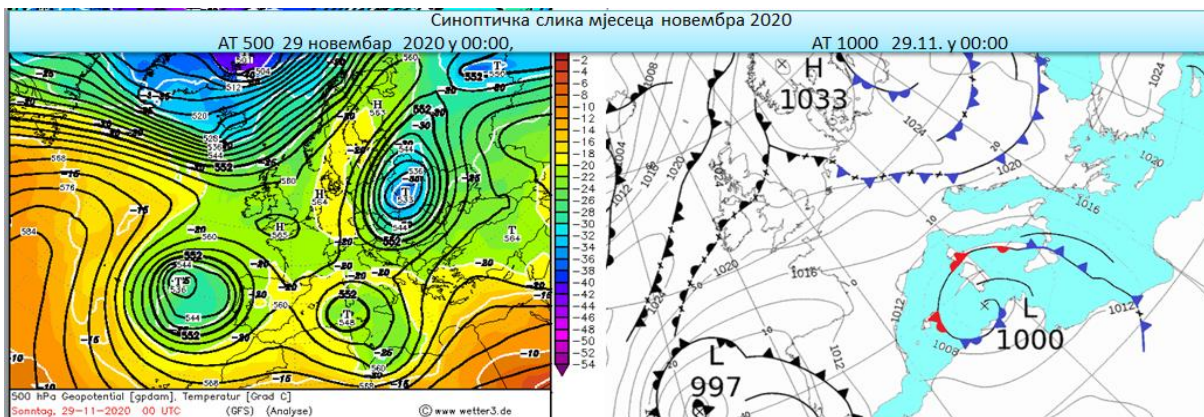
Графикон са десне стране показује дневни ход средње температуре ваздуха у другој декади мјесеца новембра 2020. године, за изабране станице. У овом периоду није било израженог тренд температуре, осим пораста температуре пред фронтални поремећај 16.новембра, а свјежија ваздушна маса која је затим дошла у наше крајеве, није била толико контрастно хладнија да би направила знатну промјену.

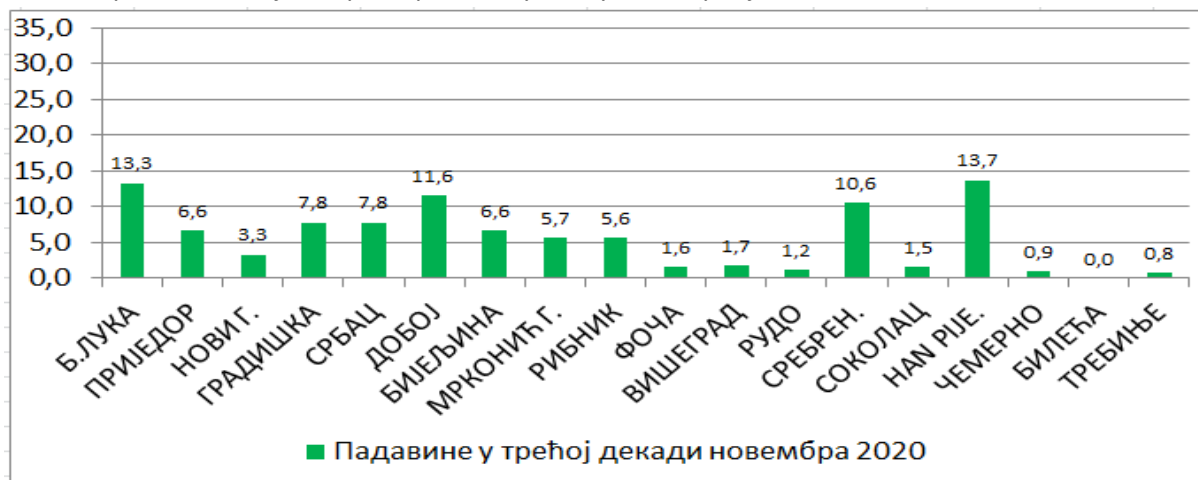
3.ДЕКАДА

На почетку треће декаде смо били под утицајем фронталног система, чијим проласком је на висини јачало сјеверозападно струјање уз притицање хладнијег ваздуха. Било је са кишом а на планинама са снијегом и мањим снијажним покривачем (Чемерно 1, а Хан Пијесак 4 cm). Брзо након тога јачао је антициклон и развердило је, па су 22. и 23. новембар у већини крајева били са мразем. Стабилне временске прилике су се задржале скоро до краја декаде. Накрајто је плитка висинска долина прешла преко сјевера Балкана, без падавина уз смјену топлије ваздушне масе са хладнијом. То је условило да је већи дио треће декаде био у сличним температурним карактеристикама. Јутра су била хладна, у већини мјеста са мразем, јаким на планинама, а slabим на сјеверу гдје се цјелодневно задржавала ниска облачност. Био је то врло сушан период за све крајеве, а екстремно сув за исток и југ. Притисак је био врло висок, средином декаде око 1034hPa.

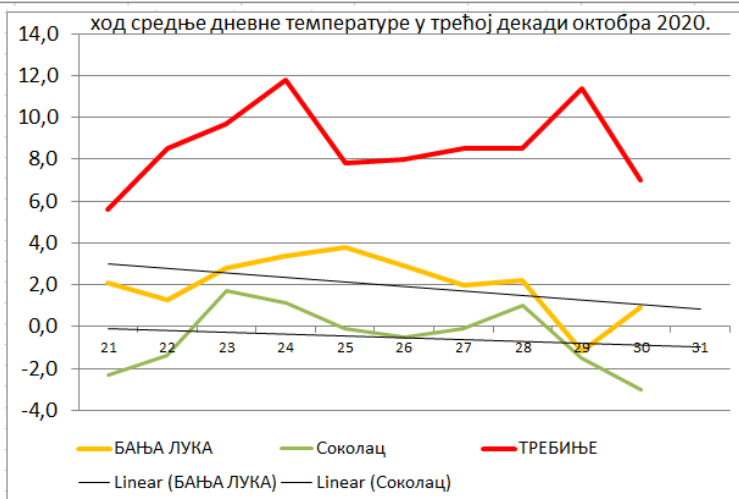
До промјене времена је дошло на прелазу од 28. на 29. новембар, утицајем циклona из средње Европе и припадног хладног фронта са сјевера. Због доласка са копна није имао пуно влаге, те су падавине биле мале, а понегђе у траговима или је остало суво.

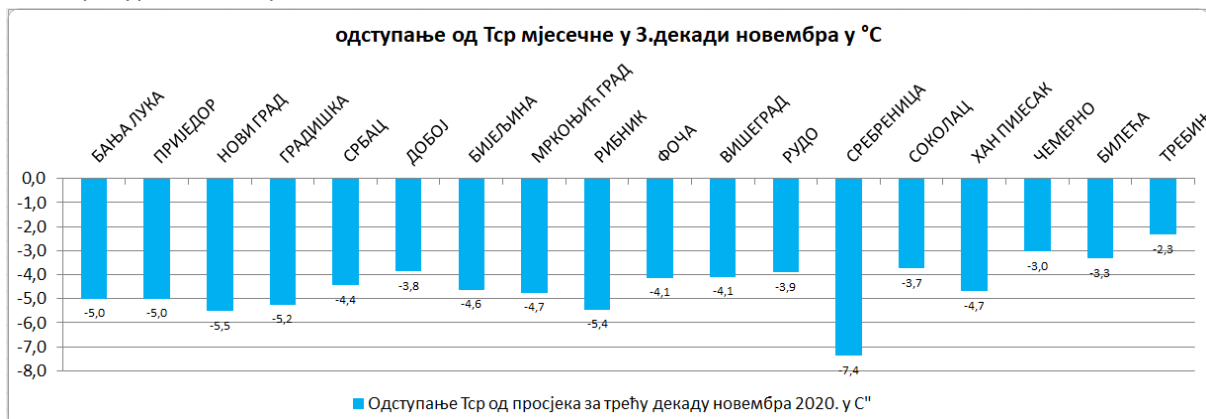
Трећа декада је окарактерисана сушом у свим предјелима.

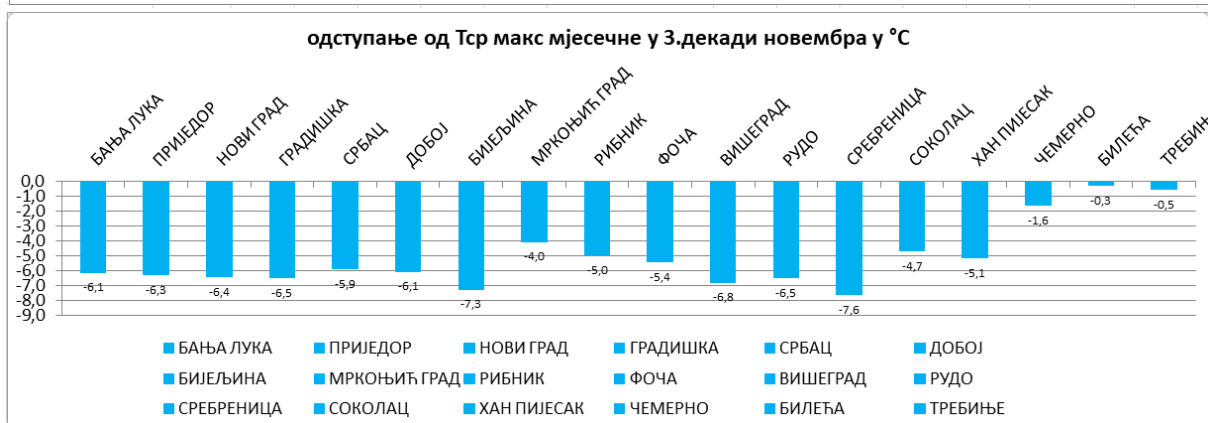
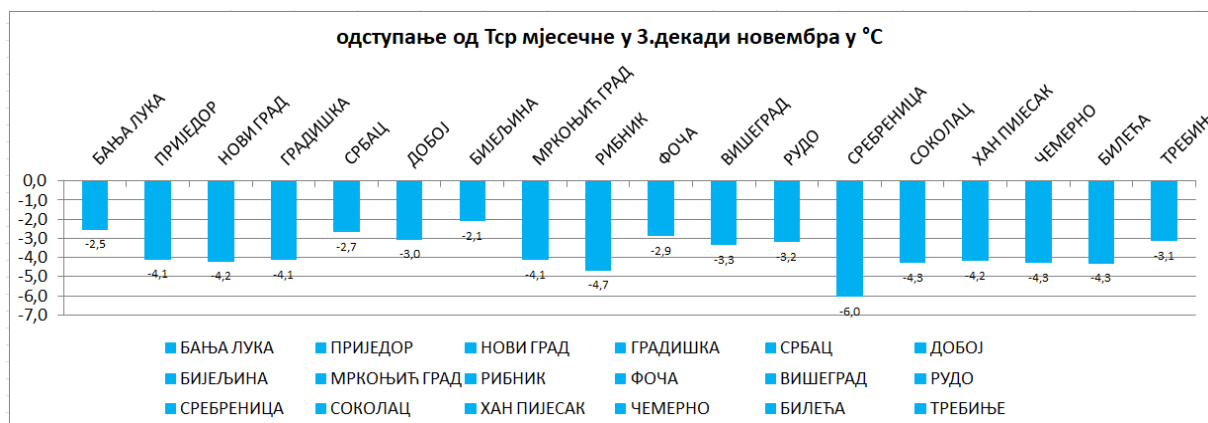
Тренд температуре у трећој декади септембра је био негативан, а средња температура је била у већини мјеста знатно испод просјека, (од 2 до 5°C). У Требињу је средња температура треће декаде била за 2,3°C испод просјечне, у Сребреници за 7,4°C. Најнижа температура из тог периода била је забиљежена у Сокоцу -9,2°C.

Графикон доле приказује одступање у трећој декади мјесеца, од средње мјесечне температуре новембра.

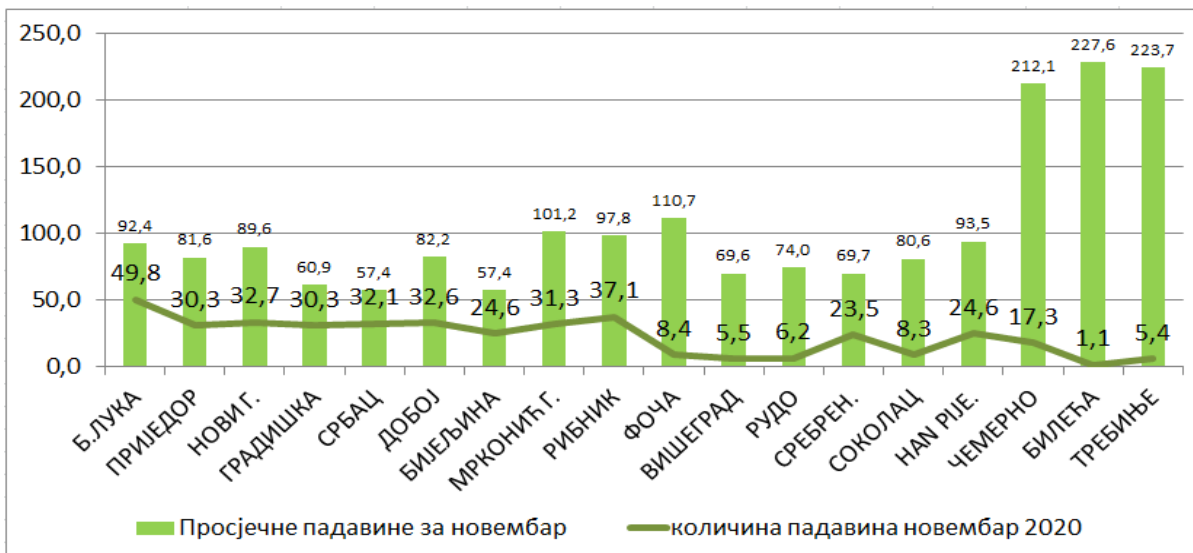

Сличне карактеристике показала је и средња минимална и средња максимална температура, што приказују графикони који слиједе:

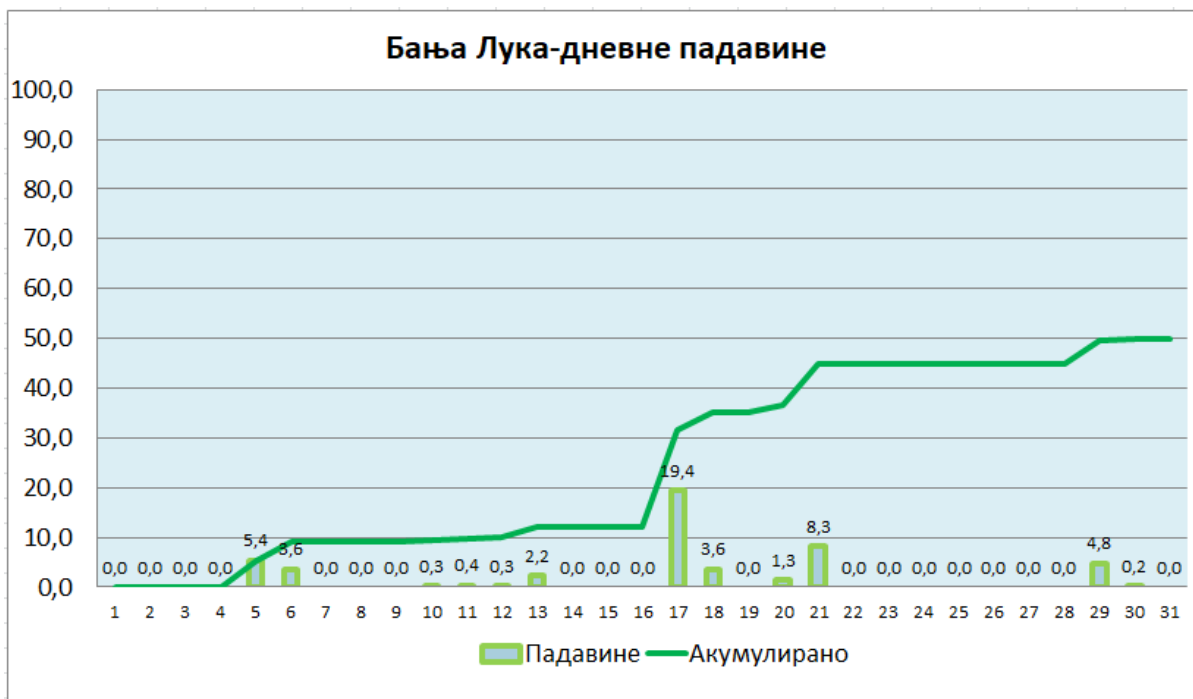
Карактеристике мјесеца везано за основне параметре, температуру и падавине за мјесец новембар изгледају овако.

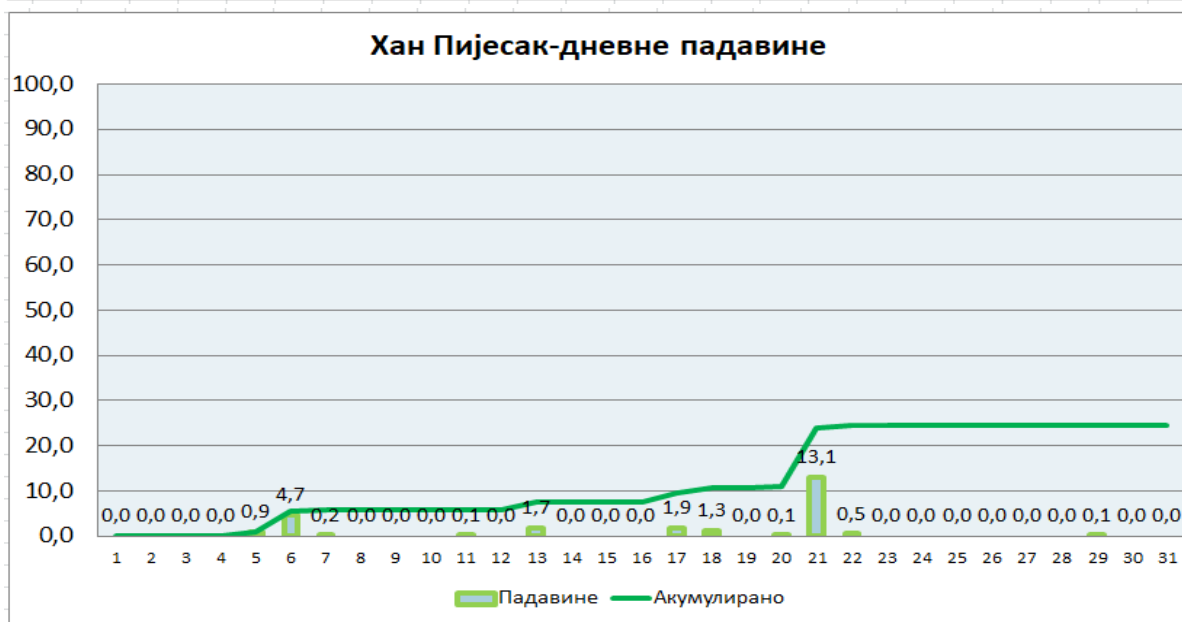
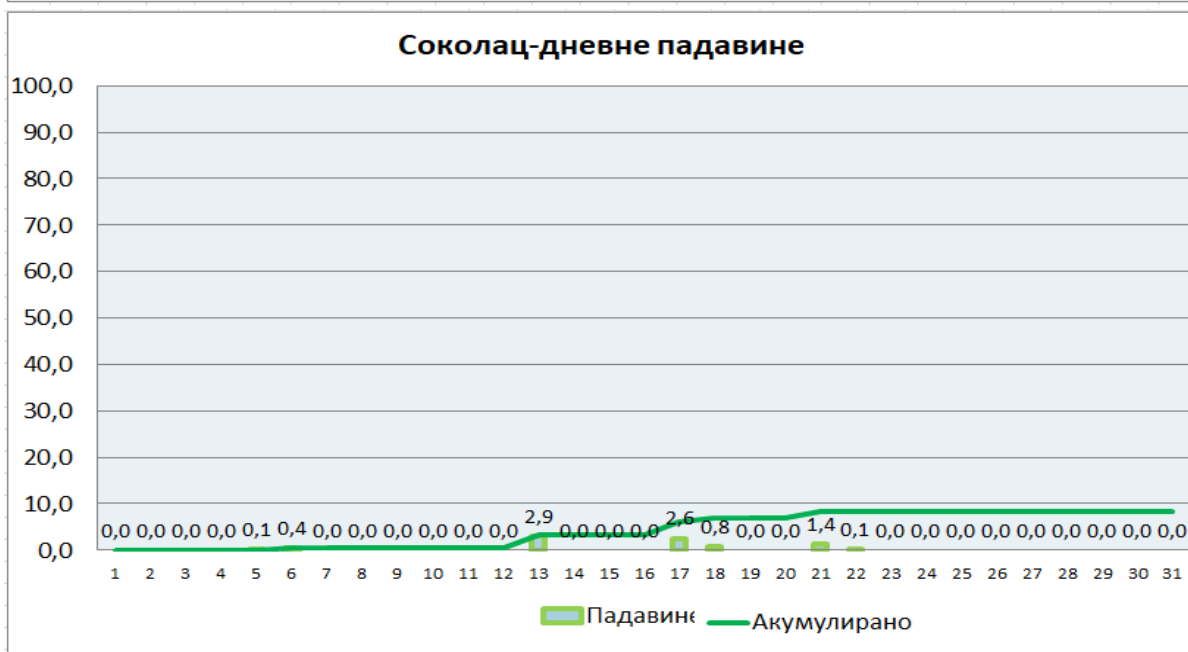
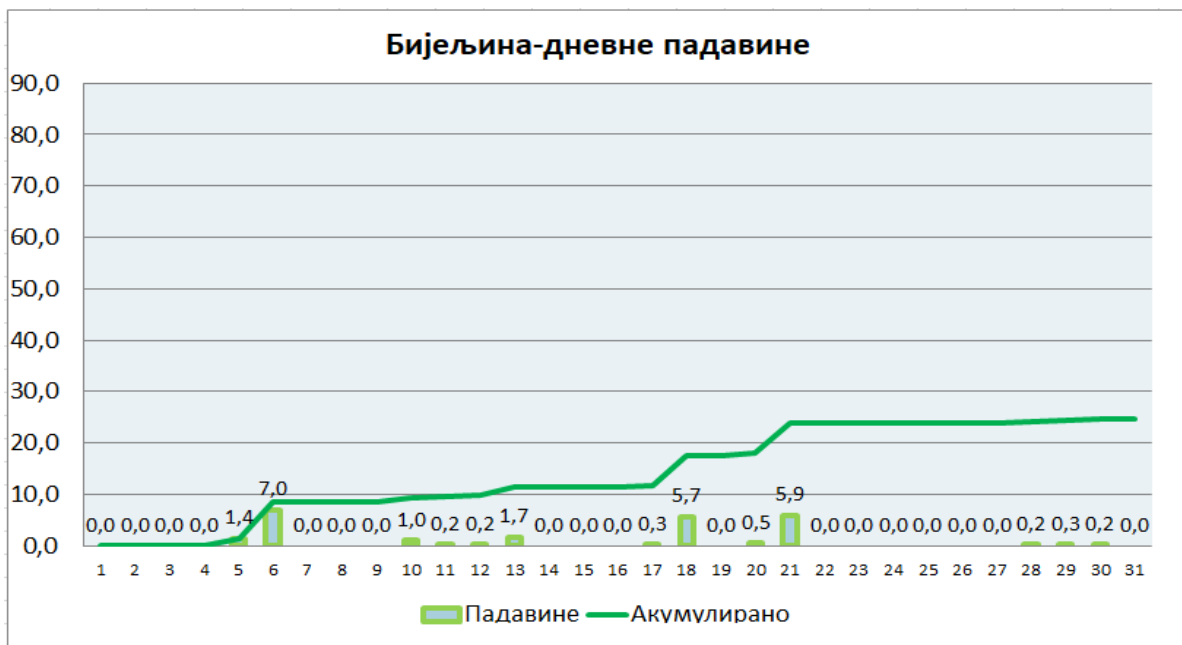
Падавине у мјесецу новембру:

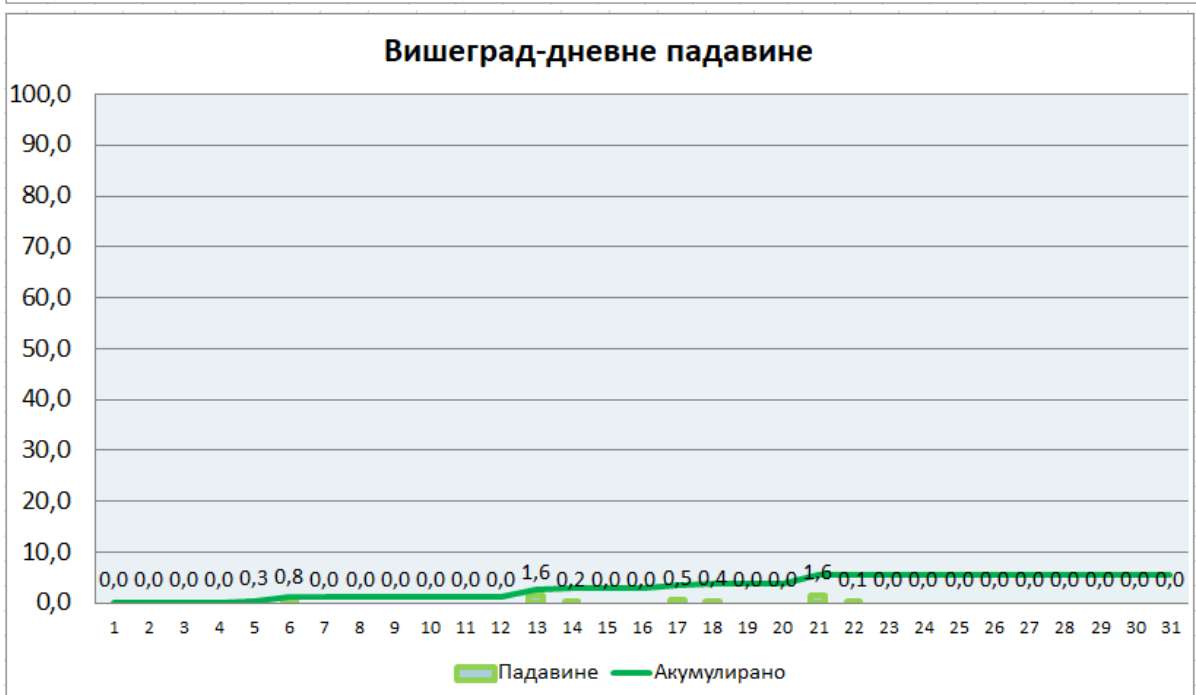
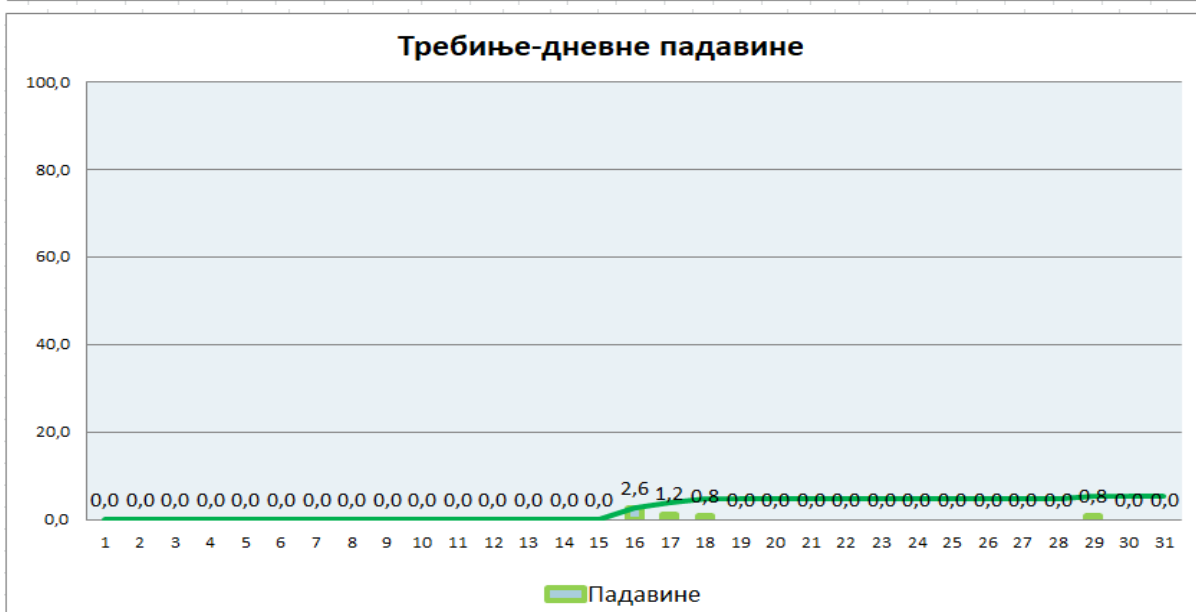
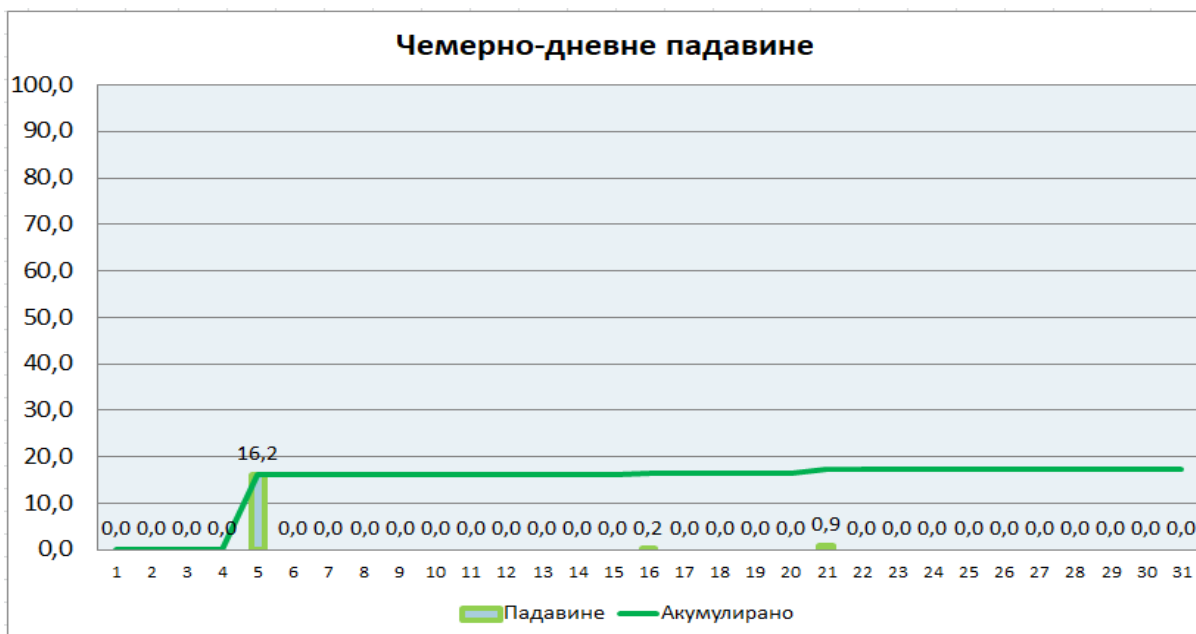

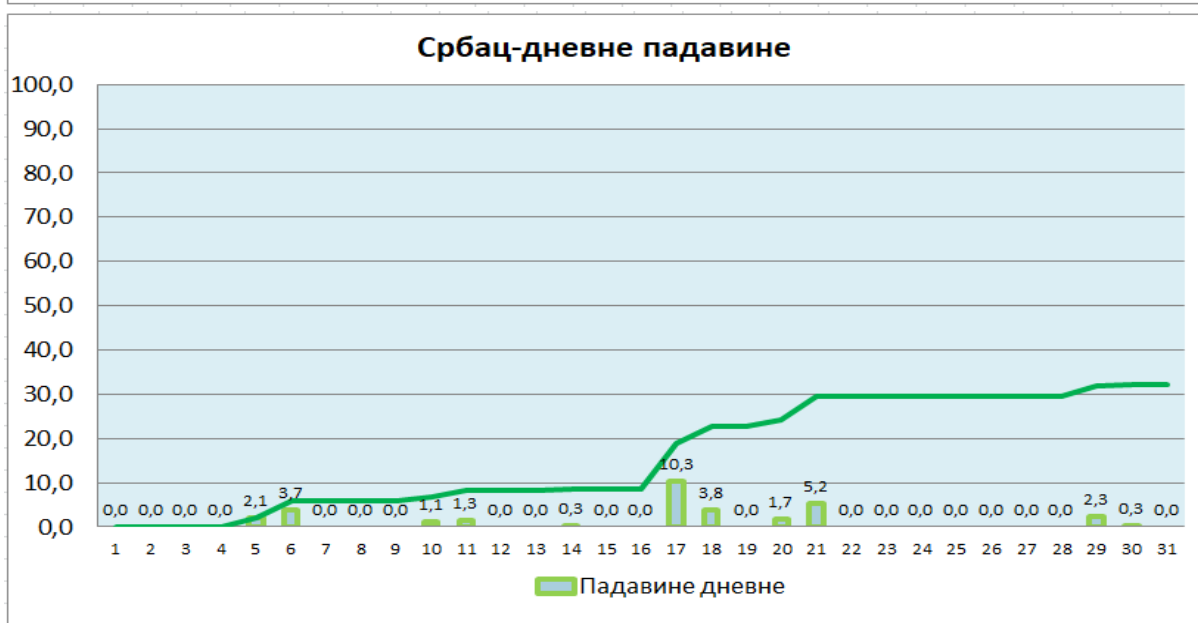
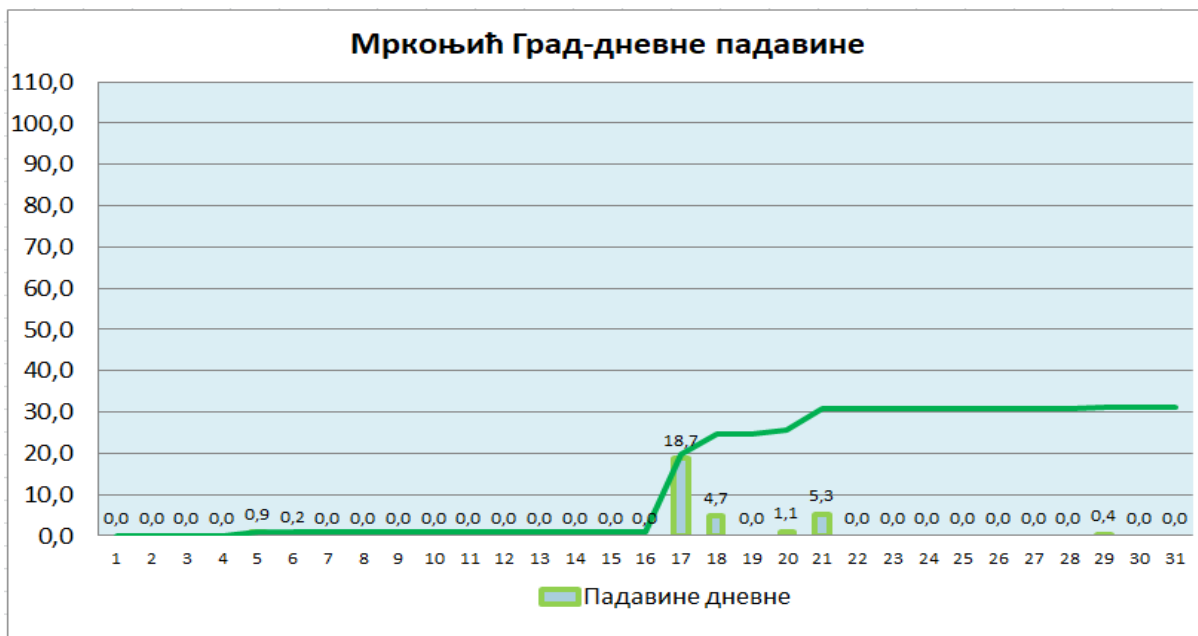
Мањак падавина је забиљежен у свим предјелима а на југу је владала суша. Ово је био други најсушнији новембар од 1950. На подручју Источне Херцеговине било је екстремно сушно, са оствареношћу падавина испод 10% од нормалних количина за период 1981-2019, тако да су оборени рекорди апсолутно минималних падавина. У Горњем Подрињу врло сушно. У Крајини оствареност падавина је била од 40 до 56%, колико је била у Добоју.

На следећим сликама приказан је мјесечни распоред падавина за одређене градове у Републици Српској.

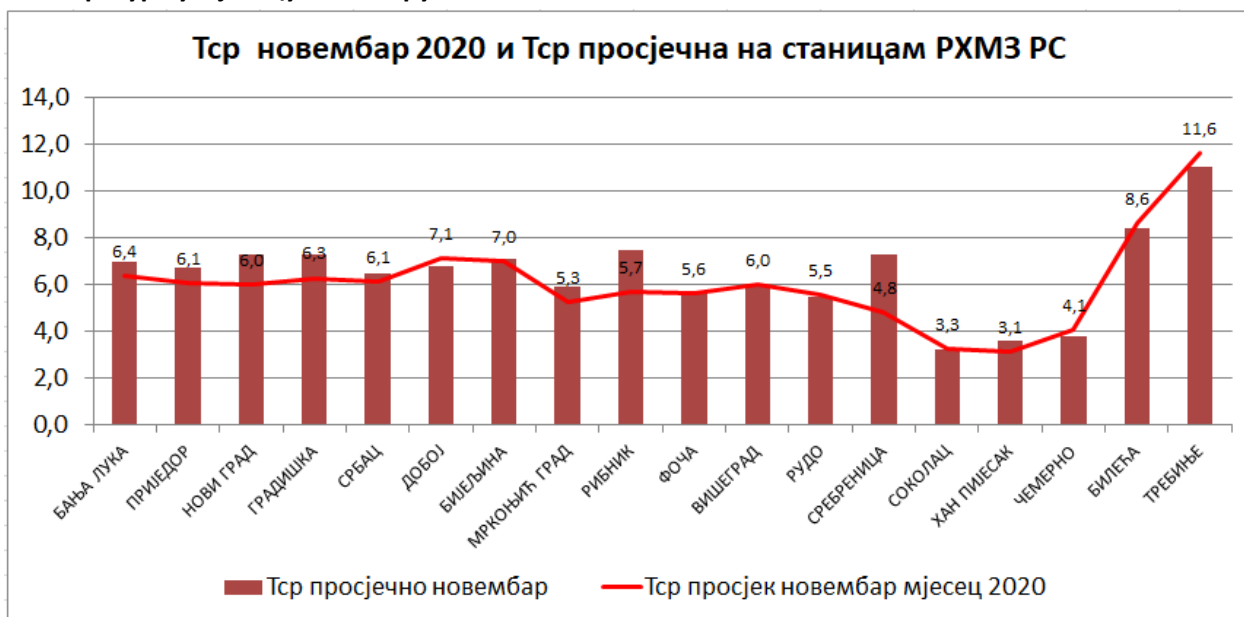

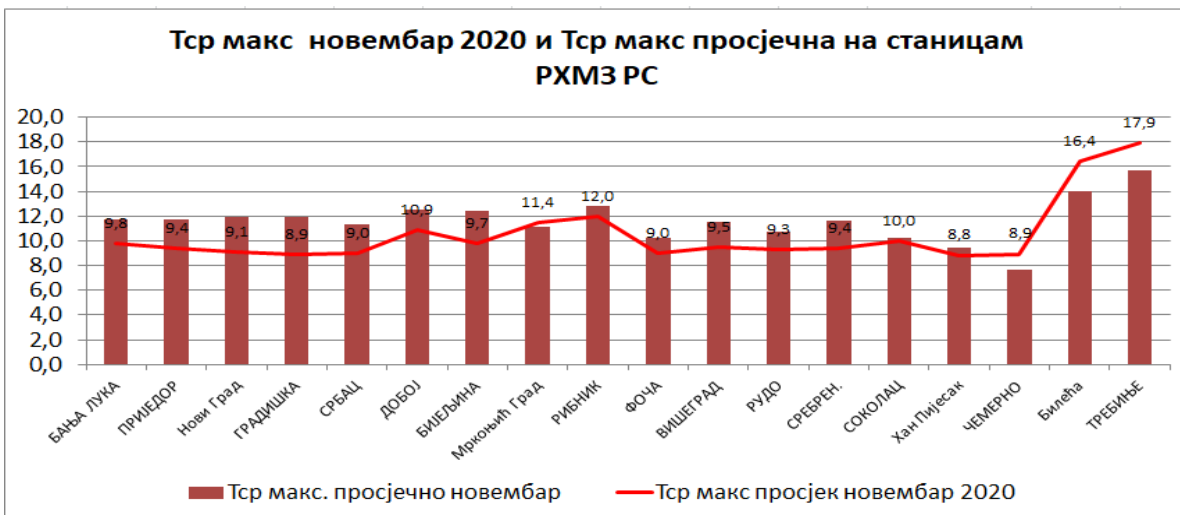
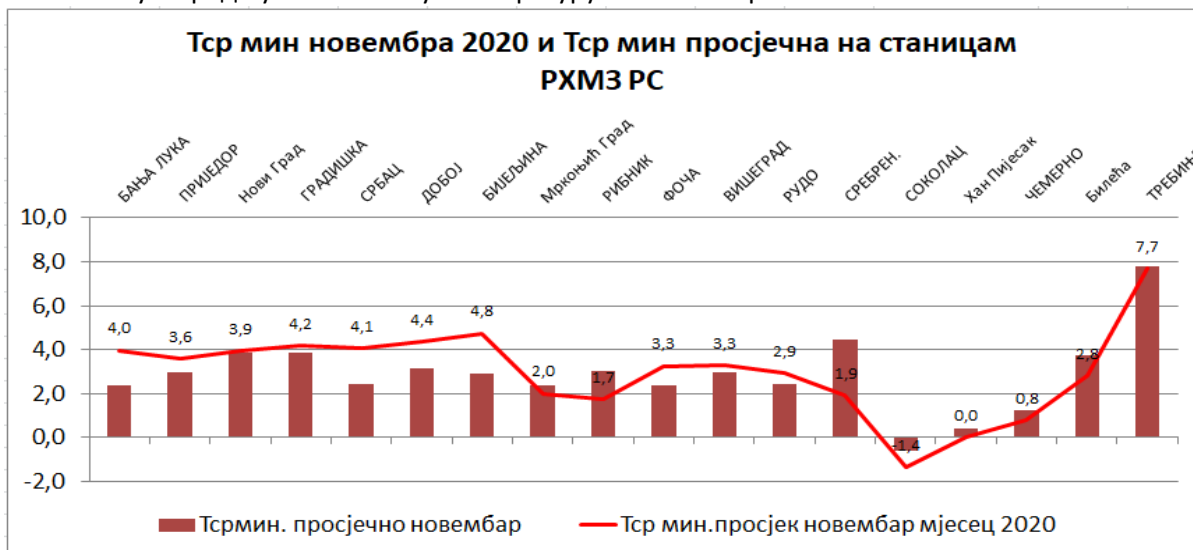

Температура у мјесецу новембру:

*просјек се односи на период после 1991.године

Температура у новембру је била око или испод просјека. Следећи графикони доносе средњу минималну и средњу максималну температуру за новембар 2020.

На следећим сликама приказан је мјесечни ход температуре за одређене градове у Републици Српској.

